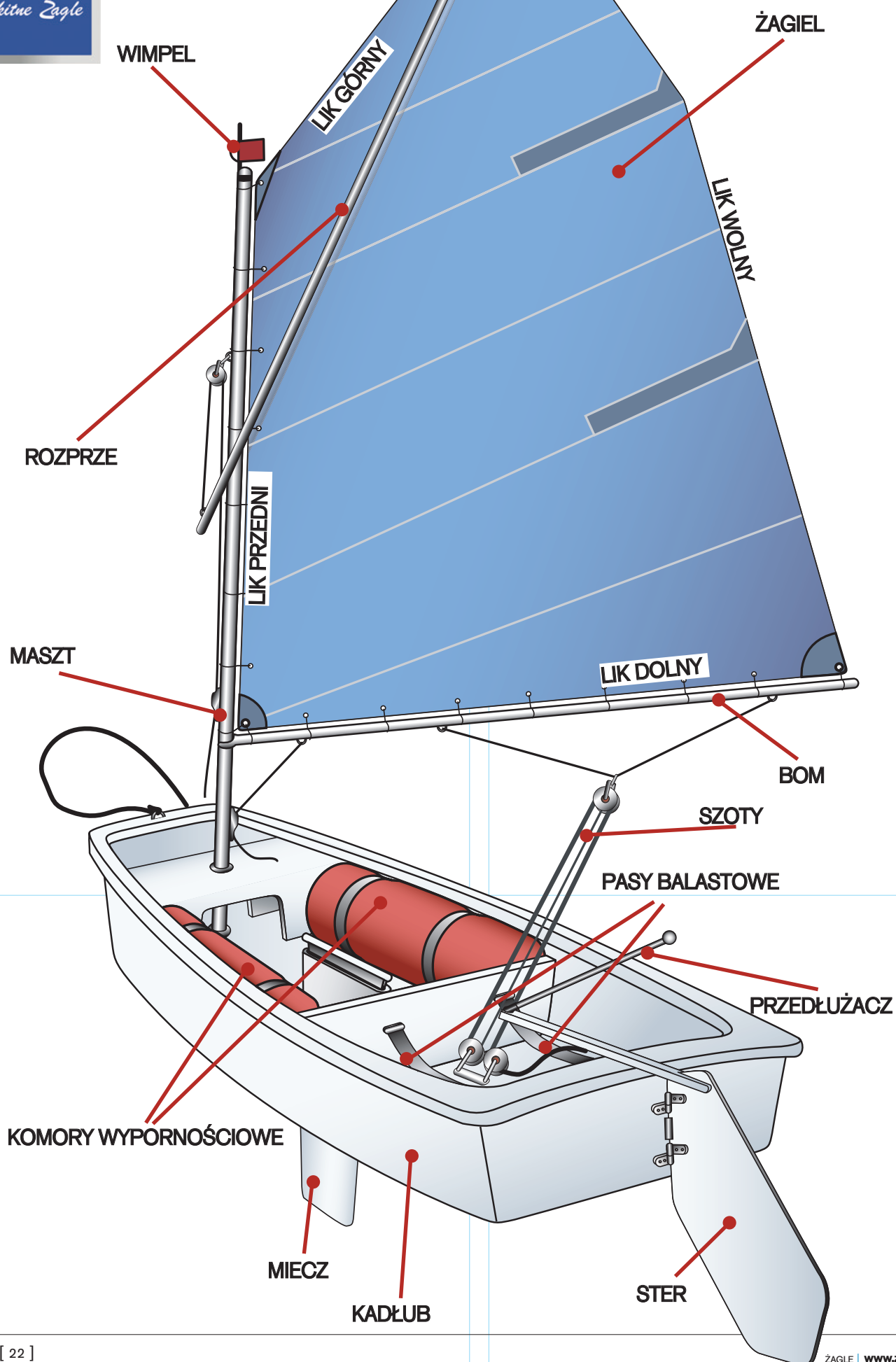

Żegluj z Jassem Optymistą!

Żeglarstwo – jedna z najpiękniejszych i najciekawszych dyscyplin sportu – uprawiane jest już od wielu lat. Chcemy, żeby wśród żeglarzy nie zabrakło **i ciebie**. Jesteśmy przekonani, że nigdy nie będziesz tego żałował.

TEKST DOMINIK ŻYCKI

ILUSTRACJE SEWERYN CZARNOCKI

Optimist jest żaglówką, na której zaczyna swoją przygodę z żeglarstwem największa liczba osób. Nie jest to jedyna możliwość nauczania się żeglarstwa, ale zdobycie umiejętności na Optimisie zapewni ci

różne możliwości przeżycia przygody z żaglami: będziesz mógł spróbować sił w regatach jak mistrz olimpijski z Atlanty, Mateusz Kusznierewicz, który też zaczynał od Optimista. To jacht, który wybaczy ci pierwsze błędy. Jest niewielki, tani, łatwy w transporcie, utrzymaniu, w żeglowaniu itd. Jeśli masz żyłkę sportową, to od razu będziesz mógł ścigać się z dużą grupą żeglarzy. Poznasz ciekawych kolegów i koleżanki, tak jak ty zainteresowanych żeglarstwem. Nauczysz się samodzielnie radzić sobie w różnych sytuacjach, ale też współpracować z grupą innych osób.

Wraz z tobą naukę żeglarstwa rozpoczyna nasz bohater – Jaś Optymista. Pokaże ci najważniejsze elementy Optimista – kadłub, takielunek (czyli maszt, bom, rozprze), żagiel, ster, miecz oraz osprzęt.

Optimist – jak jest zbudowany?

Kadłub – to taka „wanna”, w której będziesz żeglować, i do której doczepia się pozostałą część wyposażenia – maszt, ster i miecz. Środek kadłuba nazywa się kokpitem. Rufa to tylna część kadłuba, dziób to jego przednia część. Rozróżnia się też prawą i lewą stronę kadłuba – prawą i lewą burtę.

Maszt – na tej „rurce” zawieszony jest żagiel. Doczepiono do niej kilka okuć, czyli uchwyty, haczyków, oczek, bloczków, do których zaczepiamy żagiel i bom.

Bom – lekka rurka, cieńsza niż maszt, na której rozpina się żagiel. Też podoczepiano do niej kilka różnych okuć. Koniec bomu, który dochodzi do masztu, zakończony jest obejmą – gardą.

Rozprze – to najcieńsza rurka, która też ma wpływ na kształt żagla. Rozprze rozciąga żagiel po skosie – w górę i lekko w tył. Optimist to chyba jedyna łódka, na której spotkasz się z tym urządzeniem. Na innych jachtach rozprza się nie stosuje.

Wimpel to wskaźnik kierunku wiatru, który zawsze ustawia się wzdłuż jego kierunku – tak jak chorągiewka. Wimpel można kupić w sklepie żeglarskim albo wykonać samemu, np. ze szprychy rowerowej i wyprostowanego ptasiego pióra (im dłuższe, tym lepsze).

Żagiel daje napęd łódce, czyli jest to podstawowy element każdej żaglówki. O żagiel, jak o każdy silnik, trzeba dbać szczególnie. Nie gnieść go, nie plamić, suszyć po każdym przyplnięciu. Szybko się przekonasz, że żagiel nie jest płaski, tylko wybrzuszony. Gdyby tak nie było, żeglowałbyś dużo wolniej lub wcale. Żagiel Optimista ma cztery krawędzie – liki.

lik wolny – na krawędzi splywu

lik górny – u góry

lik dolny – u dołu

lik przedni – przy maszcie

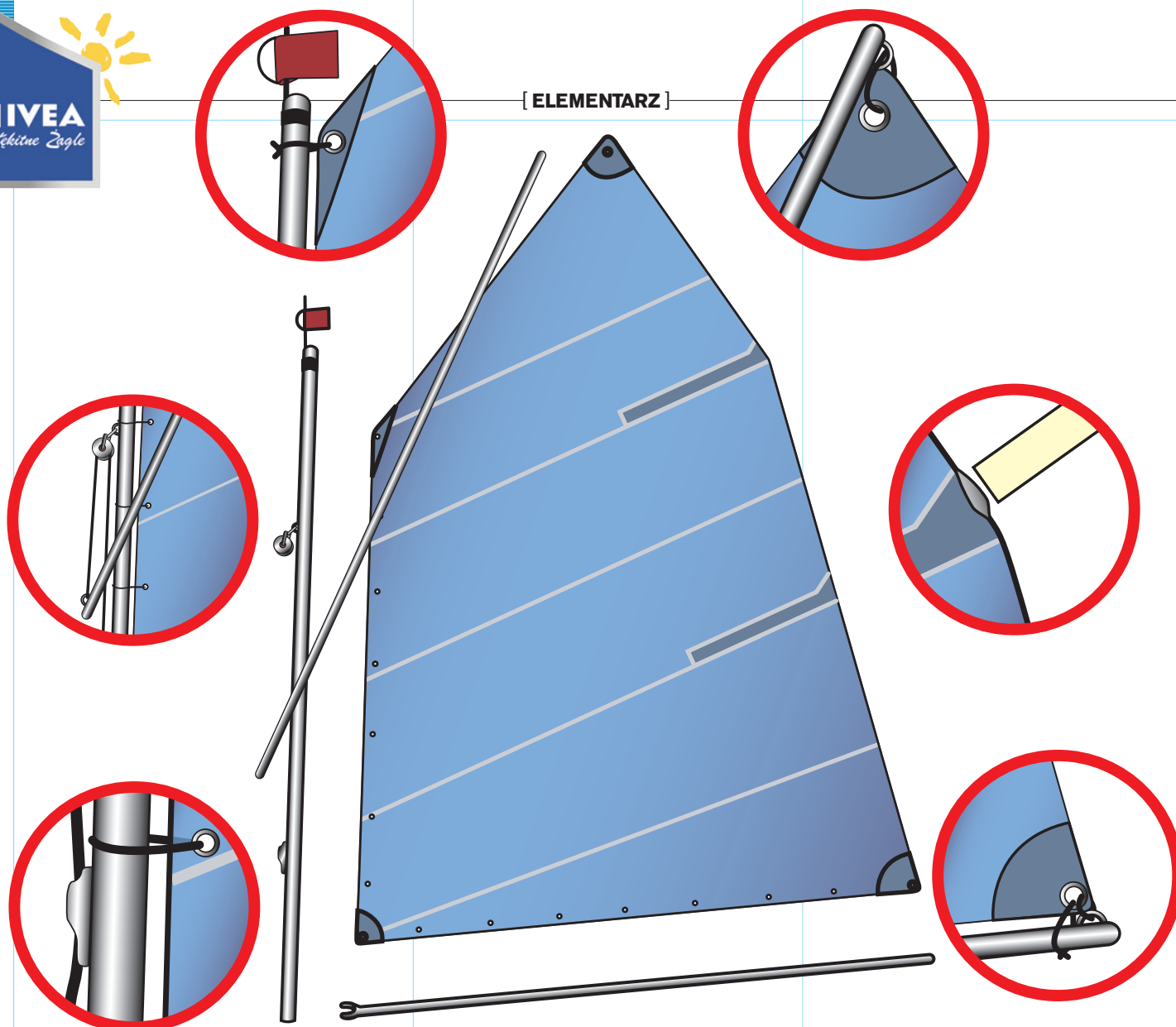
Ma też kieszenie, w które wpycha się listwy. Żagiel ma dzięki nim lepszy kształt, więc żeglujecie się szybciej.

Ster to urządzenie zamocowane na dwóch zawiasach (okuciach steru) do rufy (pawęży) służące do sterowania. Zauważ: z jednej strony ster zakończony jest rumplem z przedłużaczem, który będziesz trzymać w ręku podczas żeglowania, drugi koniec steru to wyprofilowana, płaska płyta – płetwa sterowa zanurzona w wodzie.

Miecz nie służy do bitew rycerskich z kolegami, tylko do uzyskania oporu bocznego. W kolejnym odcinku elementarza dowiesz się, co to jest opór boczny. Miecz wsuwa się do skrzynki mieczowej. Bez niego lepiej nie schodzić na wodę.

Prócz wymienionych na poprzedniej stronie elementów w żaglu jest jeszcze kilka otworów, zabezpieczonych przed rozrywaniem tzw. remizkami. Przez nie będą przechodzić linki mocujące żagiel do masztu, bomu i rozprza. Jeśli znajdziesz jakiś inny otwór bez remizki, to zwykle jest to dziura w żaglu, z którą będziesz się musiał udać do żaglomistrza.

Otaklowanie jachtu

Mając taką wiedzę, jesteś już w stanie skompletować swojego optimista. Najważniejsze jest otaklowanie jachtu, czyli zestawienie masztu, bomu, rozprza i żagla. Zobacz, jak się to robi!

1. Przygotuj kilkanaście krawatów, czyli cienkich, krótkich (o długości około 20 – 30 centymetrów) linek. Wystarczy pociąć dłuższą linkę na krótsze kawałki.
2. Połóż na suchym podłożu maszt, bom, rozprze i żagiel. Może to być trawa, ale wtedy nie przemieszczaj po niej żagla, bo szybko zrobi się zielony.
3. Zestaw ze sobą maszt i bom, ustawiając je odpowiednio względem siebie. Przystaw do nich żagiel właściwymi likami.

4. Połóż rozprze na żaglu tak, żeby nok (czyli końcówka) rozprza leżał na przynależnym mu rogu żagla.
5. Przelóż teraz kolejne krawaty przez remizki w żaglu i wokół masztu i bomu wiąż węzły proste. Jak? Zobacz na następnej stronie.
6. Przywiąż na węzeł prosty róg szotowy do noku bomu, róg fałowy do noku masztu, róg rozprzowy do noku rozprza, a róg halsowy do miejsca styku masztu z bomem.
7. Do drugiego końca rozprza przywiąż mocną linkę, przeprowadź ją

przez bloczek na maszcie oraz przez knagę rowkową. Tę linkę zakończ zwykłym supelkiem, to nie ucieknie ci z knagi!

8. Nie naciągaj jeszcze rozprza, za to do kieszeni żagla włóż przypadające im listwy, a na topie masztu przyklej taśmą klejącą wimpel.

Kiedy już połączysz te elementy, zostaw na jakiś czas maszt, bom i rozprze wraz żaglem w tym miejscu i zajmij się przygotowaniem łódki, a ściślej – kadłuba.

Żegluj z Jasiem Optimistą!

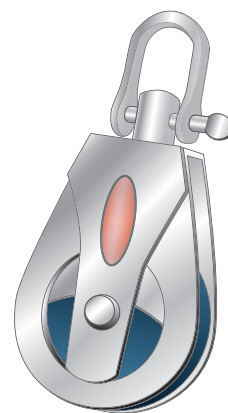
Na swoim optimiście masz trzy podstawowe urządzenia

szekla

knaga rowkowa

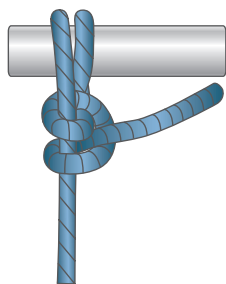
bloczek

szekla – służy do łączenia różnych elementów

knaga – wszystkie rodzaje knag służą do przytrzymywania lin

bloczek – służy do zmian kierunku ciągnięcia liny lub do tworzenia przełożeń

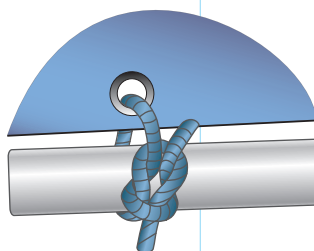
Węzły żeglarskie to sposoby poprawnego wiązania lin na jachcie

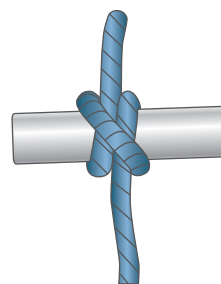
cumowniczy

ratowniczy

prosty

wyblinka

Wszystkie elementy na żaglówcę trzeba jakoś połączyć. Niektóre wystarczy tylko złożyć, niektóre mocuje się szeklami, ale chyba najwięcej elementów się wiąże. Wymyślono więc węzły żeglarskie: pewne, łatwe do wiązania i rozwiązywania. Poznaj więc te najczęściej używane!

Przygotuj kadłub!

Wreszcie „dotarliśmy” do kałuba. Chociaż przygotowujesz go po raz pierwszy, zwróć uwagę na to, żeby był czysty i możliwie suchy. Teraz akurat jest, ale w przyszłości, gdy będziesz przygotowywał się do kolejnego żeglowania, musisz o to zadbać. Zamontuj w nim szoty, nadmuchać komory wypornościowe, jeśli zeszło z nich powietrze, lub sprawdź, czy są szczelnie zamknięte (jeśli w twoim optimiście komory wmontowane są na stałe). Masz już przykręcone pasy balastowe, ale o nich przy innej okazji. Przydadzą się również: wiosłko (pagaj), wylewajka oraz gąbka. Przywiąż je krawatami do kadłuba, żeby nie wypo-

dły. Włóż na razie luzem do kadłuba ster i miecz, ale zrób to powoli i ostrożnie – obie pletwy są delikatne. Następnie przynieś otakłowany maszt i wsuń go do kadłuba, poprzez opętnik. W tym momencie możesz już naciągnąć linką rozprze i zablokować ją w knadze. Kiedy sprzęt masz gotowy, rozłakuj swój jacht i złóż go dla wprawy jeszcze kilka razy. Nie wypływaj jeszcze. Teraz pora zapoznać się z niewielką ilością teorii, która pomoże ci zrozumieć, jak ten twój optimist ma żeglować. A o tym napiszemy za miesiąc, w następnym odcinku!

